

PISA BAŞARISI NELERE BAĐLI? ESTONYA ÖRNEĞİ

Yrd. Doç. Dr. Turgut İleri
Amasya Üniversitesi
turgut.ileri@amasya.edu.tr

Öğr. Gör. A. Rasim Ahışa
Amasya Üniversitesi
rasim.ahiska@amasya.edu.tr

Prof. Dr. Orhan Karamustafaoğlu
Amasya Üniversitesi
orhan.karamustafaoğlu@amasya.edu.tr

Özet

Bilindiđi gibi sonuçları açıklanmış 2012 yılı gerçekleştirilen PISA (Uluslararası Öğrenci Başarısını Belirleme Programı) uygulamasına 34'ü OECD ülkesi olmak üzere toplam 65 ülke katılmıştır. Bu ülkelerden biri de Estonya'dır. PISA sınavlarında, 15 yaş grubu öğrencilerin örgün eğitimde matematik, fen ve okuma becerileri alanlarında kazanmış oldukları bilgileri günlük yaşantılarında ne ölçüde kullandıklarını ölçülmektedir. Her üç yılda bir tekrarlanan PISA uygulamasının 2012 yılı sonuçlarına bakıldığında; Estonya başta fen olmak üzere matematik ve okuma becerilerine yönelik başarısının OECD ortalamasının üstünde ve önceki sonuçlarının oldukça üstünde olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda PISA 2012 sonuçlarının üniversiteler ve araştırmacılar tarafından derinlemesine irdelenmesi ve ülkemizin başarılı ülkelerin seviyesine çıkması için eğitim politika ile çalışmalarına katkı sağlayacak araştırmaların gerçekleştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Dolayısıyla bu araştırmada Estonya'nın PISA 2012 başarısının nelere bağlı olduğunu ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Bu amaçtan hareketle araştırma özel durum çalışması yaklaşımıyla yürütölmüş olup bu kapsamda doküman analizi ve görüşme yöntemlerinden faydalanılmıştır. Araştırmanın amacına ilişkin, PISA sınavlarında başarısını artıran Estonya'nın Eğitim ve Araştırma Bakanlığı MoEr Genel Eğitim Bölümü Başkanı ile karşılıklı yazışmalar sonrasında Estonya'da görüşmeler gerçekleştirmek üzere bir araya gelinmiştir. Bu görüşmelerde kullanılan yarı yapılandırılmış mülakat protokolü konuya ilişkin yapılan doküman analizi sonrası elde edilen verilere ve uzman görüşlerine dayalı olarak oluşturulmuştur. Üç saate yakın süren görüşme sonrasında; ülkelerinin PISA başarısını tüm okullarda aynı kalitede eğitime, öğrenci merkezli eğitime, fen dersinin ilkokul birinci sınıfta başlamasına ve hayat boyu öğretim programının uygulanmasına bağlı olduğu anlaşılmıştır. Araştırma sonunda, verilere dayalı olarak ülkemize ve ilgililere gerekli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: PISA, Uluslararası Sınavlar, Estonya.